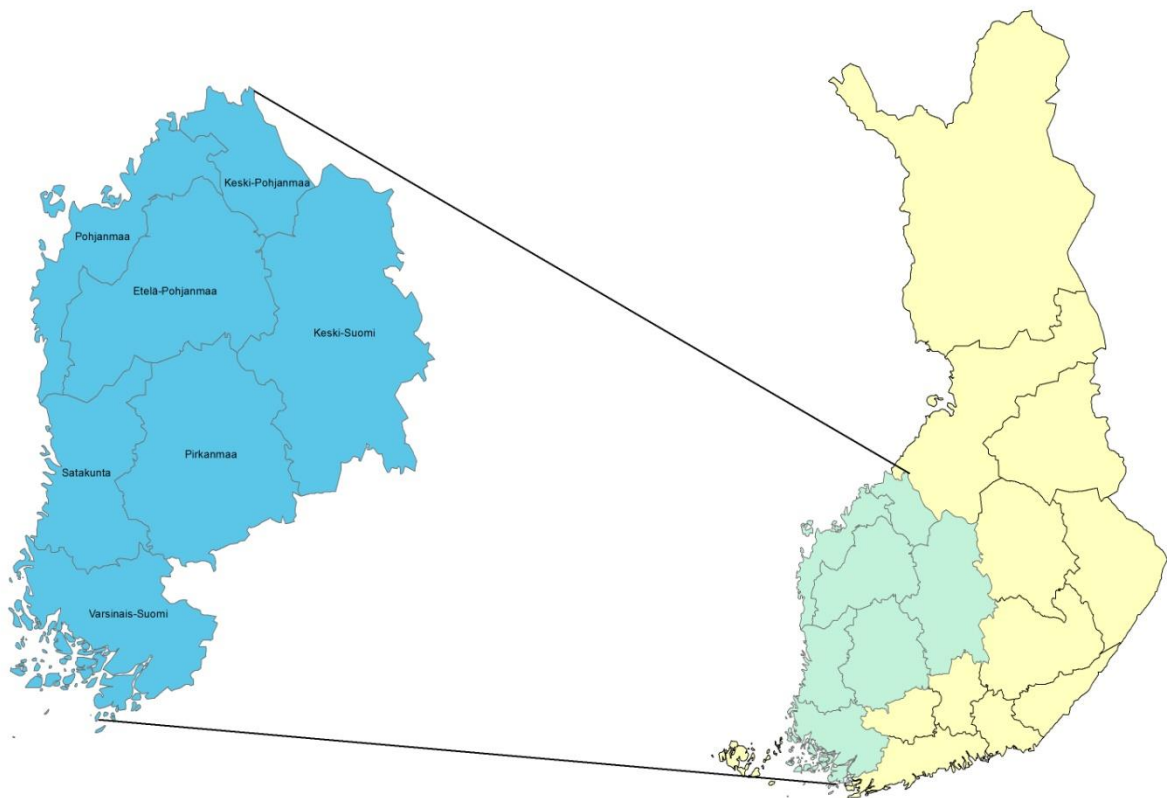

LÄNSI-SUOMEN YRITYSRAHOITUSSTRATEGIA 2019

Keski-Suomi
Pirkanmaa
Varsinais-Suomi
Satakunta
Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos

Voimassa 18.2.2019 alkaen toistaiseksi

Sisältö

1. YLEISTÄ	3
2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS	3
3. KEHITTÄMISPALVELUT	4
Kehittämiskartoitus	4
Analyysi.....	4
Konsultointi	4
Koulutus	4
4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET	4
4.1. Kehittämistoimenpiteet.....	4
4.1.1. Kehittämistoimenpiteiden valmistelu	4
4.1.2. Kansainvälistyminen	5
4.1.3. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen	5
4.1.4. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen.....	5
4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset	5
4.3. Kehittämisavustus investointiin	6
4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus	6
4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet	6
5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET	8
5.1. Keski-Suomi	8
5.2. Pirkanmaa	9
5.3. Varsinais-Suomi	11
5.4. Satakunta	12
5.5. Etelä-Pohjanmaa.....	13
5.6. Pohjanmaa	14
5.7. Keski-Pohjanmaa	15
6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA	16
7. Yhteystiedot	16

1. YLEISTÄ

ELY-keskukset rahoittavat pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä edistäviä hankkeita osana Team Finland -verkostoa neljällä suuralueella Hämeen (Etelä-Suomi), Etelä-Savon (Itä-Suomi), Keski-Suomen (Länsi-Suomi) ja Pohjois-Pohjanmaan (Pohjois-Suomi) ELY-keskuksissa. Länsi-Suomen suuralueeseen kuuluvat Keski-Suomen, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Rahoittajaviranomaisena Länsi-Suomessa toimii Keski-Suomen ELY-keskus.

Tukia haetaan sähköisen hakupalvelun kautta **Aluehallinnon sähköisestä hakupalvelusta**. Henkilökohtainen asiointi tapahtuu yrityksen toimipaikan mukaisessa ELY-keskuksessa. Yritysrahoituksen asiantuntijoiden yhteystiedot löytyvät rahoituslinjausten alueellisten painotusten yhteydestä.

Tukijärjestelmä perustuu sekä kansallisen rahoituksen suuntaviivoihin että Suomen "Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020" -rakennerahasto-ohjelman painotuksiin. Rahoitusta säätelee laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (9/2014, muut 1221/2015) sekä valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan edistämiseksi (716/2014). Rahoitus kanavoituu Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja hankkeissa tuetaan erityisesti vähähiilisiä innovaatioita sekä energiatehokkuutta, joihin kohdennetaan 25 % EAKR-rahoituksesta.

Hankkeiden tulee soveltua seuraaviin ohjelman toimintalinjoihin:

1. **Pk-yritystoiminnan kilpailukyky**
2. **Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen**

Rahoitusta suunnataan ensisijaisesti haastaviin ja laadullisesti korkeatasoisiin, sekä vaikuttavuudeltaan työllisyyden, liikevaihdon tai viennin kasvun kannalta merkittäviin pk-yritysten hankkeisiin.

Avustusta kohdennetaan hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) **käynnistymiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen;**
- 2) **innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;**
- 3) **kasvuun tai kansainvälistymiseen;**
- 4) **tuottavuuteen;**
- 5) **energia- tai materiaalitehokkuuteen.**

Nämä rahoitusstrategian linjaukset koskevat koko Länsi-Suomen suuraluetta tukimuotojen *yrityksen kehittämisavustus* ja *toimintaympäristön kehittämisavustus* osalta. Strategiasta löytyvät myös maakunnittaiset rahoituksen tarkennukset esim. ELY-keskusten strategisista tulossopimuksista ja maakuntaohjelmissa asetetut painopisteet.

Yritysrahoitusta on mahdollista hakea myös **Euroopan maaseuturahastosta**, jossa rahoittajina toimivat alueelliset ELY-keskukset sekä paikalliset Leader-ryhmät. Maaseutuohjelman tukimuodot on määritelty maaseudun kehittämislaissa (28/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa maaseudun yritystuesta (80/2015, muut. 858/2015). Tuki kohdistetaan maaseutualueelle pienille alle 50 henkilöä työllistävälle yrityksille sekä alle 250 henkilöä työllistävälle pk-yrityksille, joiden toiminta perustuu maataloustuotteiden ensimmäisen asteen (ns. Annex I) jalostukseen.

Järjestelmä pohjautuu Manner-Suomen maaseutuohjelman ja sen alueellisten osioiden painotuksiin ja valintakriteereihin. Niistä saat lisätietoa oman alueesi ELY-keskuksesta. Lisätietoa internetissä osoitteessa: <http://www.maaseutu.fi/>.

Rahoitusstrategia on vahvistettu Keski-Suomen ELY-keskuksen E-vastuualueen johtoryhmässä **18.2.2019**.

2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Yrityksen kehittämisavustus on *harkinnanvarainen* tuki, joka perustuu hankkeesta tehtävään yritys- ja hankearviointiin. Tuen myöntämisessä huomioidaan muun muassa tuen vaikutus yrityksen liiketoiminnan kannattavuuteen ja yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyyn sekä alan kilpailutilanteeseen. ELY-keskuksen yritysrahoituksella tavoitellaan mahdollisimman suurta vaikutusta alueiden elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Avustuksen myöntämistä puoltavina tekijöinä pidetään lisäksi hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaihtokutuksia. Rahoitusstrategiassa tarkennetaan hankevalintakriteereitä ja yleisimpiin rahoituskohteisiin liittyviä tulkintoja. Rahoitusstrategiaa käytetään yritysrahoitushakemuksen käsittelyn ja päätöksenteon tukena turvaamaan asiakkaiden tasa-arvoista kohtelua.

3. KEHITTÄMISPALVELUT

(Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012)

Yritysten kehittämispalvelut on tarkoitettu toimiville pk-yrityksille, joilla on potentiaalia liiketoimintansa kehittämiseen ja kasvattamiseen sekä työllistämiseen. Palveluina ovat kehittämiskartoitus, analyysi, konsultoinnit ja koulutus. Innovaatioiden kaupallistaminen -konsultointi voidaan myöntää myös aloittavalle yritykselle.

Kehittämiskartoitus: yrityksen omatoimiseen kehittämistarpeiden kartoitukseen, maksuton.

Analyysi: yrityksen liiketoiminnan nykytila-analyysi ja kehittämissuunnitelman teko yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa, hinta on yritykselle tuettuna 220 € + alv/päivä.

Konsultointi: priorisoidun kehittämissuunnitelman toteuttamiseen eri osa-alueista: kasvu ja uudistaminen, tuottavuus ja talous, markkinointi ja asiakkuudet, johtaminen ja henkilöstö, innovaatioiden kaupallistaminen. Enintään 15 päivää 3 vuoden aikana, kertaminimitilaus 2 päivää. Hinta on yritykselle tuettuna 300 € + alv/päivä.

Koulutus: pk-yritysten avainhenkilöille; teemoina kasvuun johtaminen, talouden ja tuottavuuden johtaminen sekä markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen.

Lisää Internet-sivulla: www.yritystenkehittamispalvelut.fi

4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET

(Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 9/2014 ja asetus 716/2014)

Kehittämisyavustus suunnataan erityisesti *kasvuhakuisille ja kansainvälistyville* sekä *aloittamisvaiheessa* oleville, uusia ja kehittyviä toimialoja edustaville mikro- ja pk-yrityksille. Kehittämisyavustusta voidaan myöntää yritysten kehittämistoimenpiteisiin, kuten kansainvälistymiseen tai tuotekehitykseen sekä investointeihin.

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää myös yritysten haasteellisten investointi- ja kehittämishankkeiden toteutettavuusselvityksiin sekä tutkimus- tai kansainvälistymishankkeiden valmisteluun.

Rakennerahastovaroja (EAKR) myönnettäessä painotetaan erityisesti vähähiilisuuden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalitehokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita.

Avustuksen perusteena tulee olla yrityksen normaalista toiminnasta poikkeava ja merkittävä, *hankkeenomainen* kehittämisprojekti, joka parantaa yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä ja uudistumista. Hankesuunnitelmassa on yksilöitävä aikataulu, kustannukset, tehtävät toimenpiteet ja hankkeen rahoitus sekä hankkeella tavoitellut vaikutukset yrityksen toimintaan.

4.1. Kehittämistoimenpiteet

Tuettavan kehittämistoimenpiteen tulee aina olla yrityksen normaalista toiminnasta erillinen ja vaikutuksiltaan merkittävä kokonaisuus. Se **ei voi kohdistua yrityksen tavanomaiseen kehittämistyöhön**, eikä esimerkiksi tilaustyönä tehtävien yksittäisten erikoistuotteiden kehittämiseen projektiluonteisesti. Tukitaso kehittämistoimenpiteissä voi olla enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus myönnetään pääsääntöisesti de minimis -tukena.

4.1.1. Kehittämistoimenpiteiden valmistelu

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yritysten haasteellisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelutyöhön ja selvityksiin sekä toteutettavuustutkimuksiin. Hanke voi kohdistua esimerkiksi *tuotekehitys-* tai *kansainvälistymishankkeiden* esivalmisteluun tai *EU-puiteohjelmahakuihin* liittyvään suunnitteluun.

Valmisteluvaiheen tuloksena yritykselle syntyy konkreettinen ja fokuoitu suunnitelma aikataulusta ja toimenpiteistä laajemman kehittämishankkeen toteuttamiseksi. Valmisteluvaiheeseen voi sisältyä yrityksen omaa työtä ja tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijapalveluita. Hankkeen toteutusaika on enintään 6 kuukautta ja kustannusarvio 10 000 - 30 000 euroa.

4.1.2. Kansainvälistyminen

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille laajemman kansainvälistymisstrategian mukaiseen kehittämishankkeeseen, johon voi sisältyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön* palkkaus, messuosallistumisia tai kansainvälistymistoimenpiteisiin liittyviä matkoja.

Hanke voi kohdistua esimerkiksi selvityksiin siitä, kuinka uusilla kohdemarkkinoilla toimitaan, tai kuinka uutta tuote- tai palvelutarjontaa kannattaisi viedä kansainvälisille markkinoille.

4.1.3. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen

Yrityksen merkittävään *liiketoimintaosaamisen* kehittämishankkeeseen liittyen voidaan tukea *uuden avainhenkilön* palkkausta sekä asiantuntijapalveluiden hankintaa. Hanke voi koskea esimerkiksi kokonaan uuden liiketoimintasektorin käynnistämistä tai toimintojen merkittävää kasvua ja laajenemista.

4.1.4. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen

Kehittämisyavustus voi kohdistua yrityksen toimintaan laajemmin vaikuttavan kokonaisuuden, kuten esimerkiksi *uusien tuotteiden, tuotanto/palveluprosessien ja -menetelmien kehittämiseen*.

Kehittämishankkeessa voidaan kustannukseksi hyväksyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön palkkaus* hankkeen toteuttamista varten. Yrityksen *olemassa olevien työntekijöiden* osalta kohtuulliset palkkakustannukset hyväksytään erityisin perustein silloin kun ne liittyvät oleellisesti kehittämishankkeen toteutukseen. Muita kustannuksia voivat olla esimerkiksi asiantuntijapalveluiden ostot tai prototyyppin valmistus- ja materiaalikulut.

Kokoaikaisesti hankkeeseen palkatun henkilön osalta voidaan kustannukseksi hyväksyä lisäksi työntekijälle kyseiseen jaksoon kohdistuva lomapalkka ja lomarahaa.

Aloittavan yrityksen kehittämishankkeessa palkattavien työntekijöiden osalta voidaan hyväksyä kohtuulliset palkkakustannukset pääsääntöisesti 12 kuukauden ajalta.

Yrittäjän tai toimitusjohtajan palkkakustannukset voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi erityisin perustein pääsääntöisesti vain aloittavien tai nuorten (alle 5 v.) yritysten *tuotteiden- ja tuotantomenetelmien kehityshankkeissa*. Avustusta ei pääsääntöisesti myönnetä sivutoimiseen yrittäjyyteen.

4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttävien kustannusten tulee perustua maksettuihin ja kirjanpitoon vietyihin kuluihin. **Hankkeella tulee olla aina erillinen projektikirjanpito ja oma kustannuspaikka yrityksen kirjanpidossa.**

Prosenttimääräisinä korvattavien menojen (yleiskustannukset) määräksi hyväksytään enintään 15 prosenttia hankkeeseen hyväksytyistä palkkamenoista. Prosenttimääräisenä korvattaviin menoihin sisältyvät:

- työnantajamaksut ja työterveysmenot
- hankkeen käyttöön varatuista rakennuksista, koneista ja laitteista aiheutuvat menot
- yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen menot
- kirjanpito-, tilintarkastus- ja toimistomenot.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja palvelujen käytöstä aiheutuvista kuluista tulisi jo hakuvaiheessa olla palvelun tarjoajan antama tarjous, josta selviää palvelun sisältö, tavoitteet, aikataulu, hinta ja muut oleelliset seikat.

Ulkomaanmatkoista, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja perusteltuja, tulee olla matkasuunnitelma. Avustusta ei voida myöntää myyntimatkoihin.

Pienin myönnettävä avustus kehittämishankkeissa on 5000 euroa eli hankkeen on oltava kustannuksiltaan vähintään 10 000 euroa. Tukitaso on enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki on de minimis -ehtoista ja sen enimmäismäärä on 200 000 euroa 3 vuoden aikana.

4.3. Kehittämisavustus investointiin

Investoinnilla tarkoitetaan joko aineellista tai aineetonta investointia. Aineellisia investointeja ovat maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankkiminen. Aineettomia investointeja ovat ohjelmistojen, valmistusoikeuksien, patenttien, tietotaidon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankinta. Investoinneissa tuetaan vain uusia koneita ja laitteita. Erityisenä painopisteenä ovat vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät hankkeet.

Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin kyseessä oleviin tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Investoinneissa maksimitukitaso määräytyy alueellisten tukitasojen mukaan yrityskoosta riippuen Länsi-Suomessa 10 - 35 % välillä. Pienin myönnettävä investointiavustuksen määrä tai tuettavat kohteet voivat vaihdella ELY-alueiden kesken muun muassa käytettävissä olevien valtuuksien vuoksi.

6

4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joilla parannetaan yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehittymisedellytyksiä. Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:

- yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
- pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
- yritysten yhteistyön edistämiseen
- muihin pk-yritysten kehittymisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin
- voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen pääomasijoitushankkeisiin.

Tukitaso voi olla enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista ja investointien osalta enintään 45 % hyväksyttävistä hankintamenoista. Avustus pk-yrityksille tarjottavan palvelun kehittämiseen myönnetään de minimis -tukena.

HUOM! Aina ennen toimintaympäristötukihakemuksen jättämistä on oltava yhteydessä ELY-keskuksen asiantuntijoihin.

4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet

Jos yritys on saanut jo aiemmin avustusta tuen hakemista edeltävän viiden vuoden aikana, edellytetään uusilta hankkeilta merkittävää uutuusarvoa ja toimintaa uudistavaa vaikutusta.

Kehittämiseen myönnettävät avustukset ovat pääosin de minimis -ehtoisia (pl. investointituki). De minimis -ehtoista rahoitusta voidaan yritykselle myöntää enintään 200 000 euroa kolmen vuoden aikana. Määrään lasketaan mukaan kaikki yrityksen saamat de minimis -ehtoiset tuet.

Lähtökohtana on, että mikäli yritys on esimerkiksi enemmistöomistuksen tai muunlaisen määräysvallan kautta sidossuhteessa yhteen tai useampaan yritykseen, tarkastellaan kyseistä yrityskokonaisuutta de minimis -tukikumulaation kannalta yhtenä yrityksenä. Lisätietoa de minimis -tuesta löytyy [täältä](#).

Kilpailullisista syistä rahoitusta ei pääsääntöisesti voida myöntää:

- vähittäis- ja tukkukaupoille tai Internet-pohjaisille verkkokaupoille
- ravitsemistoimintaan (pl. toiminta osana laajempaa matkailuhanketta)
- yksityishenkilöille kuluttajapalveluja tarjoaville yrityksille
- maa-, metsä- ja rakennusurakointitoimintaan

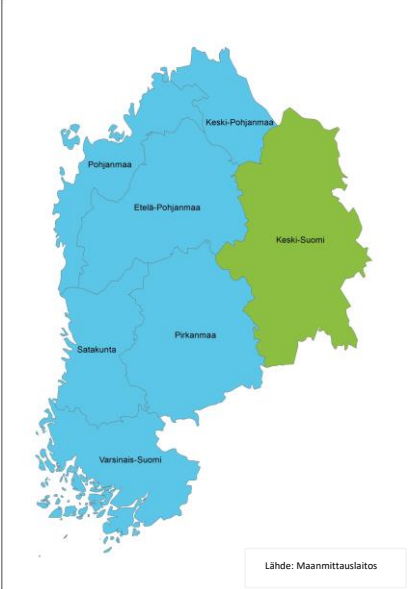
Investointitukea ei pääsääntöisesti myönnetä

- liikenteen toimialan investointeihin
- sosiaali- ja terveysalan tavanomaisiin kalusto- tai kiinteistöinvestointeihin (mm. päivä- ja hoivakodit, vanhuspalvelut)
- korvausinvestoinneiksi katsottaviin hankintoihin
- peruskorjaukseen rinnastettavaan tai ulkopuolisille vuokrattavien kiinteistöjen rakentamiseen
- rakennetun kiinteistön, maa-alueiden tai toisen yrityksen liiketoiminnan ostoon
- tavanomaisiin tietotekniikkahankintoihin (tietokoneet, puhelimet, tulostimet, ohjelmistopäivitykset)

Asiantuntijapalveluyritysten (mm. liikkeenjohto, markkinointi, yms. konsultointi) kehittämishankkeilla tulee olla merkittävä, toimialan tavanomaisia palvelumalleja uudistava vaikutus tai kansainvälistymiseen tähtäävä tavoite.

5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET

5.1. Keski-Suomi

 Lähde: Maanmittauslaitos	Kestävää kasvua ja työtä -rakennerahasto-ohjelmasta voidaan rahoittaa vain sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista. Keski-Suomessa painopistealaja yritysrahoituksessa ovat digi-, osaamis- ja biotalous ja niiden kautta syntyvän uuden liiketoiminnan käynnistäminen. Tukea kohdennetaan ensisijaisesti pk-yritysten kasvua ja uudistumista sekä kansainvälistymistä edistäviin hankkeisiin. Tuotekehityshankkeilla tulee olla uutuusarvoa kyseessä olevan toimialan näkökulmasta. Keski-Suomessa investointien tukitasot III-tukialueella ovat mikro- ja pien-yrityksillä 20 % ja keskisuurilla 10 %. II-tukialueella (Saarijärven - Viitasaa-ren seudulla sekä Konnevedellä) tukitaso on mikro- ja pienyrityksillä 30 %, keskisuurilla 20 % ja suuryrityksillä 10 %.
---	---

Investoinnit ja muu kehittäminen

Rakentamiseen liittyen hankkeissa tuetaan pääsääntöisesti vain uusien tuotantotilojen rakentamista toimintaa käynnistettäessä tai merkittävästi laajennettaessa. Investointihankkeen tulee edistää merkittävästi yrityksen tuotantotoiminnan tehostamista ja uudistumista, teknologiatason nosta, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä työllisyyttä.

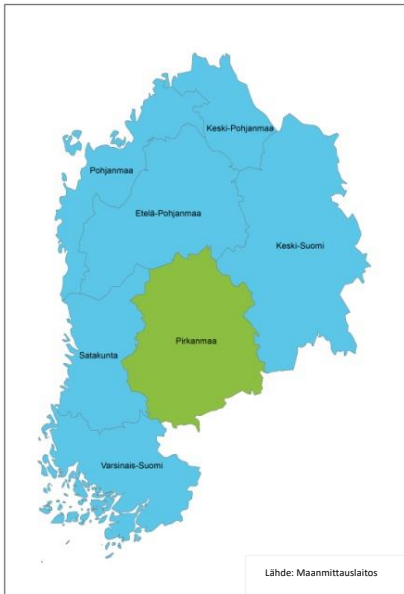
Erityisenä painopisteenä investoinneissa ovat vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät kehityshankkeet sekä kansainvälistyvät pk-yritykset ja niiden toimintaa tukevien alihankintaverkostoyritysten uudenlaista liiketoimintaa sekä uusia työpaikkoja luovat hankkeet. Kehittämiskohteita ovat esimerkiksi automaatio, robotiikka ja tekoälyn hyödyntäminen uudessa liiketoiminnassa.

Kone- ja laiteinvestoinneissa tuetaan vain kyseisen toimialan uutta teknologiaa edustavia koneita ja laitteita. Investointiavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä, mikäli myönnettävä tuki jäisi alle 5000 euron.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Jyväskylä)

Paula Kerttunen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 557 Juha Keurulainen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 558 Janne Nummi (yrityksen kehittämisavustus) rahoitusasiantuntija, puh. 0295 024 672 Pirjo Suhonen (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 024 601	Jouni Hynynen (Kansainvälistyminen) Team Finland -koordinaattori, puh. 0295 024 545 Maaseutuohjelman yritystuet: Panu Kässi (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 567 Risto Piesala (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 585
--	---

5.2. Pirkanmaa

Pirkanmaalla kehittämisavustusta suunnataan erityisesti aloittamisvaiheessa oleviin, kansainvälistä kasvua hakeviin, sekä uusia kehittyviä aloja edustaviin pk-yrityksiin.

Tuen kohteena ovat innovatiiviset tuotekehityshankkeet sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, erityisesti vientiä aloittavien pk-yritysten omien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen vientimarkkinoille, sekä uusien markkina-alueiden kartoittaminen ja avaaminen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat, merkittävät hankkeet.

Rakennerahastavoilla (EAKR) rahoitettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisuuden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalitehokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita. Esimerkkeinä myös Pirkanmaan maakuntaohjelmassakin painotetut kehittämiskokonaisuudet, mm:

- Startup-yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen
- Bio- ja kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksien edistäminen
- Ulkomaisen rahoituksen kanavointi alueen pk-yritysten kehittämiseen (valmistelurahoitus).

Investoinnit ja muu kehittäminen

Määrärahojen vähyyden vuoksi pk-yritysten investointeihin tai yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei myönnetä tukea. ELY-keskuksen kehittämisavustukset kohdennetaan pk-yritysten hankkeisiin.

Pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä hankkeita tuetaan Pirkanmaan liiton ja Business Finland -rahoituksella. Alle 50 henkeä työllistävät, maaseutualueella toimivat pienet yritykset voivat hakea rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta.

Lisätietoa <http://www.maaseutu.fi/>.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Tampere)

Pirjo Isometsä (yrityksen kehittämisavustus)
yritysasiantuntija, puh. 0295 036 049

Jani Virolainen (yrityksen kehittämisavustus)
yritysasiantuntija, puh. 0295 036 094

Jukka Kohonen
Team Finland -koordinaattori puh. 0295 023 555

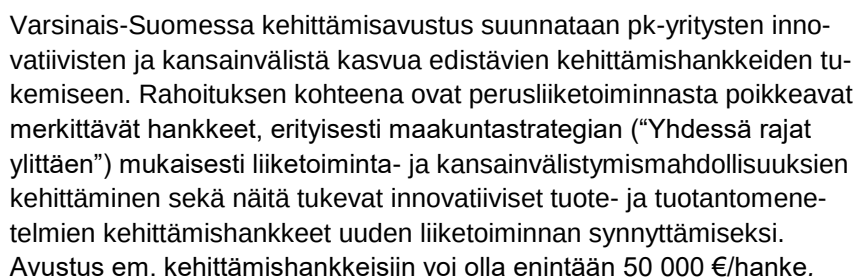
Jukka Ojala (kehittämispalvelut)
kehittämispäällikkö, puh. 0295 036 204

Maaseutuohjelman yritystuet:

Petri Tallila (maaseutuohjelma)
yritysasiantuntija, puh. 0295 036 105

Saija Selin (maaseutuohjelma)
yritysasiantuntija, puh. 0295 036 073

11

Rakennerahastovaroilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisuuden tavoitteita edistäviä hankkeita (esim. energia- ja materiaalihakkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita (esim. biotalous ja luovat alat).

Investoinnit ja muu kehittäminen

Määrärahojen vähyys vuoksi pk-yritysten investointeihin tai yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei myönnetä tukea. Kehittämisavustukset kohdennetaan yllä esitetyn mukaisesti pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuksien kehittämiseen sekä näitä tukeviin innovatiivisiin tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeisiin.

Alle 50 henkilöä työllistävät, maaseutualueella toimivat pienet yritykset voivat hakea maaseudun kehittämislain mukaista investointitukea. Lisätietoa <http://www.maaseutu.fi/>.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Turku)

Marjo Vihervirta (yrityksen kehittämisavustus)
yritysasiantuntija, puh. 0295 022 691

Timo Mäkelä (yrityksen kehittämisavustus, kehittämis-
palvelut, maaseutuohjelma)
rahoituspäällikkö, puh. 0295 022 619

Jari Kauppila (Team Finland, kv-hankkeet)
Team Finland -koordinaattori, puh. 0295 022 585

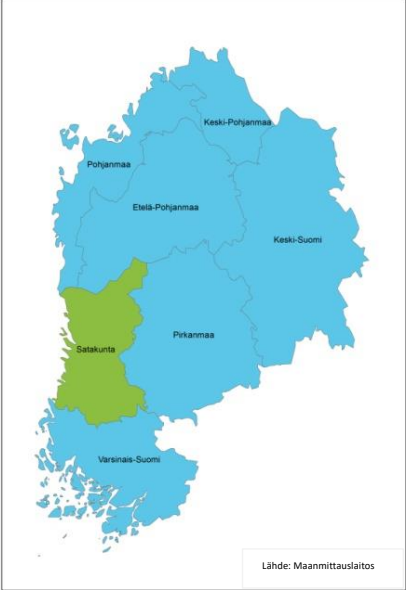
Maaseutuohjelman yritystuet:

Sirkka Rantala (maaseutuohjelma)
yritysasiantuntija, puh. 0295 022 742

Mia Vienne (maaseutuohjelma)
yritysasiantuntija, puh. 0295 022 756

Markku Alm (uusiutuvan energian hankkeet)
yritys- ja energia-asiantuntija, puh. 0295 022 542

5.4. Satakunta

Lähde: Maanmittauslaitos

Satakunnassa yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille investointeihin sekä kehittämistoimenpiteisiin. EAKR-ohjelmasta voidaan rahoittaa sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista: uuden liiketoiminnan luomista ja kehittämistä, pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämistä sekä yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä, kaupallistamista ja uuden teknologian käyttöönottoa.

Ohjelmasta tuetaan erityisesti vähähiilisyyttä edistäviä yritysten kehittämissankkeita, jotka voivat liittyä esimerkiksi uusiutuvan energian ja resurssitehokkaiden ratkaisujen kehittämiseen.

Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Satakunnan maakuntaohjelmaan liittyvä älykäs erikoistuminen ja siihen kuuluvat painopisteet, kuten teollisuuden uudistuminen, energiaosaaminen, bio- ja kiertotalous, resurssitehokkuus, automaatio ja robotiikka sekä ICT.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Kehittämis- ja investointihankkeiden tulee edistää merkittävästi yrityksen kasvua ja esimerkiksi tuotantotoiminnan tehostamista, teknologiatason nostoa, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä parantaa työllisyyttä. Kehittämisavustusta voidaan myöntää kone- ja laitehankintoihin, aineettomiin investointeihin sekä rajoitetusti toimitilojen rakentamiskustannuksiin. Kone- ja laiteinvestointien tulee edustaa kyseessä olevan toimialan käyttöön soveltuvaa modernia teknologiaa.

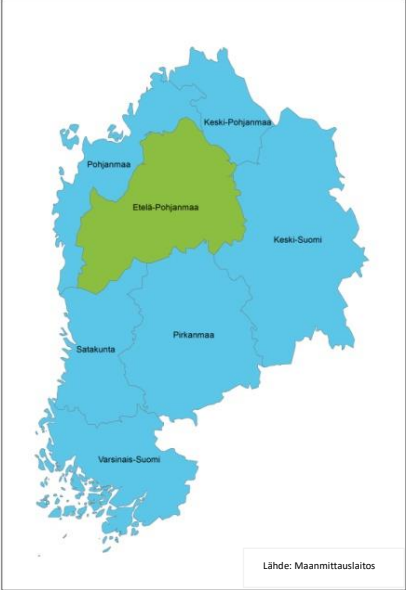
Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa huomioidaan mm. kehittämishankkeen koko ja merkittävyys suhteessa yrityksen käytettävissä oleviin voimavaroihin sekä kehittämishankkeen vaikuttavuus.

Pienyritysten (alle 50 työntekijää) investointihankkeita Porin ja Rauman keskusta-alueiden ulkopuolella rahoitetaan ensisijaisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. Lisätietoa <http://www.maaseutu.fi/>.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Pori)

Kari Ruuhela (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 077	Carita Vastinesluoma Team Finland- kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori, puh. 0295 022 109
Ari Nummelin (myös maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 071	Anne Jortikka (kehittämispalvelut) asiakkuuspäällikkö, puh. 0295 022 046
Jari Hankaankorpi (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 037	Timo Klimoff (kehittämispalvelut) yrityspalveluasiantuntija, puh. 0295 022 053

5.5. Etelä-Pohjanmaa

	Etelä-Pohjanmaalla yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille investointeihin ja kehittämistoimenpiteisiin. Rahoitusta suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville pk-yrityksille. Lisäksi tavoitteena on edistää maakunnan vahvojen toimialojen uudistumista ja parantaa alihankintaverkostoissa toimivien yritysten kilpailukykyä. Avustuksia suunnattaessa otetaan huomioon Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategian 2040 teema ”Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä”. Rakennerahastovaroilla (EAKR) rahoitettavissa hankkeissa painottuu mm. vähähiilisen talouden edistäminen parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja materiaalitehokkuutta. Yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei avustusta myönnetä. Tarkempia tietoja yrityksen kehittämisavustuksesta Etelä-Pohjanmaan alueen omilta sivuilta www.ely-keskus.fi.
---	--

Investoinnit ja muu kehittäminen

Pk-yritysten kehittämis- ja investointihankkeilta edellytetään merkittävää vaikuttavuutta, esimerkiksi liikevaihdon tai viennin kasvua, teknologiatason/automaatioasteen nosta, tuottavuuden paranemista tai uusien työpaikkojen lisäämistä.

Yrityksiä kannustetaan määrätietoiseen ja tavoitteelliseen liiketoiminnan kehittämiseen ja uudistamiseen. Rahoitettavat kehittämistoimenpiteet voivat liittyä mm. uusien tuotteiden kehittämiseen, johtamisjärjestelmien kehittämiseen, kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen tai uusien vientimarkkinoiden kartoittamiseen.

Investoinneissa tuetaan vain uusien koneiden ja laitteiden hankintaa. Etusijalla on toimialan uusi, ympäristöä vähemmän kuormittava sekä energia- ja materiaalitehokkaampi teknologia. Rakennushankkeita ei pääsääntöisesti rahoiteta. Pelkkiin investointeihin myönnettävän avustuksen alaraja on 10 000 euroa.

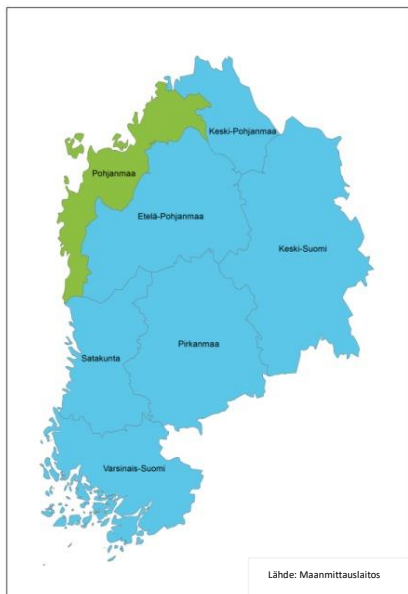
Etelä-Pohjanmaa kuuluu kokonaisuudessaan III-tukialueeseen. Investointien tukitaso on pienille yrityksille enintään 20 % ja keskisuurille enintään 10 %. Kehittämistoimenpiteissä avustus pk-yrityksille on enintään 50 %.

Näistä linjauksista voidaan poiketa, mikäli kyseessä on alueelle osoitettu erillinen määräraha.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Seinäjoki)

Leena Foudila (yrityksen kehittämisavustus, kehittämispalvelut) yritysasiantuntija, puh. 0295 027 545 Hilkka Huhtamäki (yrityksen kehittämisavustus, kehittämispalvelut) yritysasiantuntija, puh. 0295 027 557 Kari Välimäki (kehittämispalvelut) kehityspäällikkö, puh. 0295 027 642	Riikka Ylikangas (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 027 578 Reijo Kivimäki (maaseutuohjelman yritystuet) yritysasiantuntija, puh. 0295 027 570 Juha Koski (maaseutuohjelman yritystuet) yritysasiantuntijat, puh. 0295 027 574
---	--

5.6. Pohjanmaa

Pohjanmaan maakunnan alueella rahoituksen kärkiteemat ovat:

Uusi energiatalous: Kiertotalous, biotalous, cleantech, energiavarastointi

Tulevaisuuden ruoka ja siihen liittyvät innovaatiot: Korkea jalostusaste ja vienti

Valmistava teollisuus: Kasvavat yritykset, yritysysteistyö ja kokonaisratkaisut

Erityisesti kiinnitetään huomiota yritysten kansainvälistymiseen, toimialat ylittävien teknologioiden ja verkostojen sekä uutta luovien toimintatapojen kehittämiseen.

Maakunta kuuluu III-tukialueeseen, jossa investointitukea pienyrityksille myönnetään enintään 15 % ja mikroyrityksille 20 %. Pääsääntöisesti tuki kohdistetaan aloittaville yrityksille. Aloittavaksi yritykseksi katsotaan enintään 2 vuotta toiminut yritys. Pienyrityksille myönnetään avustusta pääsääntöisesti vain ensimmäiselle investointihankkeelle.

Keskisuurten ja suurten yritysten investointeihin ei myönnetä avustusta.

Kehittämishankkeissa tukitaso voi olla enintään 50 %.

Investoinnit

Investointiavustusta voidaan myöntää tuotannollisille, sekä pääsääntöisesti yrityspalvelu (b to b)-, matkailu-, hoiva- ja sosiaalialan yrityksille uusien koneiden ja laitteiden hankintaan. Hoiva- ja sosiaalialan yritysten investointiavustusta myönnetään vain uutta palvelua alueelle luoviin hankkeisiin. EAKR-rahoituksella tuetaan investointeja ainoastaan Vaasan ja Pietarsaaren kaupunkialueilla alle 50 henkilöä työllistävien yritysten kansainvälistymiseen tai uuden liiketoiminnan luomiseen tähtäävissä hankkeissa.

Muilla alueilla alle 50 henkeä työllistävät yritykset ja maatilat voivat hakea rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta. Lisätietoa <http://www.maaseutu.fi/>.

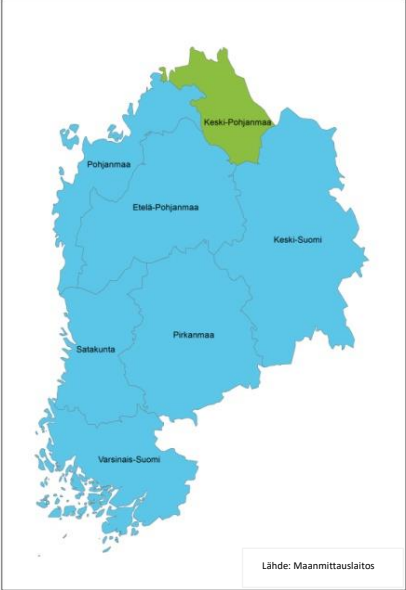
Kehittämistoimenpiteet

Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviin investointeihin avustus myönnetään pääsääntöisesti enimmäistukiprosentin mukaan. Esiselvityshankkeiden (mm. perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämishankkeet) osalta avustusta voidaan myöntää palkkakustannuksiin *yrityksen työntekijöiden* osalta silloin kun niillä on oleellinen merkitys hankkeen toteutukselle.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Vaasa)

Kehittämisasiavustus ja kehittämispalvelut:	Maaseutuohjelman yritystuet:
Henrik Broman yritystutkija, asiakkuuspäällikkö puh. 0295 028 545	Matias Smeds yritystutkija, puh. 0295 028 620
Henrik Granqvist yritystutkija, puh. 0295 028 551	Peter Björkmark yritystutkija, puh. 0295 028 541
Vesa Kojola (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 579	

5.7. Keski-Pohjanmaa

 Lähde: Maanmittauslaitos	Keski-Pohjanmaalla, Kokkolan ja Kaustisen seutukunnissa toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen alueellista suunnitelmaa. Rakennerahastoilla tuetaan yritysten merkittävää kasvua, kilpailukykyä ja uusiutumista. Kehitystoimia kohdistetaan yritystoiminnan kaikkiin elinkaaren vaiheisiin erityishuomion ollessa alueen vahvojen toimialojen kasvuhakuisissa ja kansainvälistyvissä pk-yrityksissä sekä niitä tukevissa alihankintaverkostoissa. Kehitystoiminnan painotus kohdistuu myös uusia innovatiivisia toimialoja edustaviin hankkeisiin. EAKR-rahoitusta kohdennetaan pk-yrityksille uusiutumiseen ja tuottavuuden lisäämiseen sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Myös kansainvälistymis- ja vientiedellytysten kehittämiseen sekä yritysten tuotteiden markkinoille saattamiseen panostetaan. Lisäksi huomiota kiinnitetään palveluiden vientiin ja projektiviennin edistämiseen sekä vientiin rinnastettavan matkailutulon kasvattamiseen.
---	---

15

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investoinneissa tuetaan vain uusia koneita ja laitteita. Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Tukea ei pääsääntöisesti myönnetä ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen rakentamiseen. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin kyseessä oleviin tiloihin sijoittuvan yrityksen. Rakentamisessa painotetaan toiminnan merkittävää laajentamista sekä uuden tuotantoteknologian käyttöönottoa

Investointien tukitaso voi olla mikro- ja pienyrityksillä enintään 35 %, keski suurilla 25 % ja suuryrityksillä 15 %. Myönnettävän tuen määrään vaikuttaa hankkeen uutuusarvo, teknologinen taso sekä hakijan aikaisemmin saama tuki ja hankkeen merkittävyys suhteessa yrityksen kokoon.

Investoinneissa tuetaan ensisijaisesti kansainvälistyvien pk-yritysten ja niiden toimintaa tukevien alihankintaverkostoyritysten investointeja. Investointien tulee pääsääntöisesti edistää vähähiilisen talouden kehittämistä mm. parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta. Rahoitus kohdennetaan pääsääntöisesti vain pk-yritysten hankkeisiin.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa

Kehittämisyhteistyö ja kehittämisavustukset: Jukka Keinänen, Kokkola yritysasiantuntija, puh. 0295 024 587 Henrik Broman, Vaasa yritystutkija, puh. 0295 028 545 Henrik Granqvist, Vaasa yritystutkija, puh. 0295 028 551	Tom Saksa, Kokkola (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 614 Maaseutuohjelman yritystuet: Heikki Rautio, Kokkola yritystutkija, puh. 0295 028 612
---	--

6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA

TUEN HAKEMINEN

Kehittämisyhteistyön ja toimintaympäristön kehittämisyhteistyön sekä niiden maksatusta haetaan Aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta.

Suora linkki → Yritystukien sähköinen asiointi → [Aluehallinnon asiointipalvelu](#)
Sähköisen palvelun hakuneuvonta Yritys-Suomi -puhelinpalvelussa **0295 020 500**

Kehittämispalveluiden sähköinen asiointi
Linkki www.yritystenkehittamispalvelut.fi → Sivustolta löytyy kohta **tee hakemus**

16

KATSO LISÄTIETOA

Tukimuodoista ja yleisistä myöntämisperusteista

www.ely-keskus.fi
www.rakennerahastot.fi
www.maaseutu.fi
www.suomi.fi/yritykselle
www.businessfinland.fi
[Team Finland](#)

EAKR ja vähähiilisyys

www.rakennerahastot.fi → vähähiilisyys
www.rakennerahastot.fi → Materiaalipankki

LOPUKSI

On suositeltavaa olla etukäteen yhteydessä oman alueen ELY-keskukseen tai seudulliseen kehittämissyhtöön ja keskustella hankkeen suunnitelmista ja rahoituskelpoisuudesta ennen kuin hakemus jätetään.

Hakijan tulee osaltaan varmistaa, että sähköisessä hakemuksessa on jo hakuvaiheessa liitteenä tarvittavat tarjoukset ja suunnitelmat. Investointihankkeissa tulisi olla jo hakuvaiheessa lisäksi myös mm. rakennus- ja mahdolliset ympäristöluvat voimassa.

7. Yhteystiedot

Keski-Suomen ELY-keskus, rahoitusyksikkö

Kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Puh. 0295 024 500

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Cygnäuksenkatu 1, PL 250, 40101 JYVÄSKYLÄ

Jaakko Ryymin

rahoituspäällikkö, puh. 0295 024 594

Taina Lommi

yksikön päällikkö, puh. 0295 024 960

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020